

शास्त्र

વર્ષ ૫

ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૫

અંક : ૭

વાલીઓનું,

પરીક્ષા અને અનુદ્યયનના દિવસો

શ્રેણી ૧૦ અને ૧૨માં જન્યુઆરીના મધ્યથી જ શાળામાં આવવું જરૂરી નથી. એવી માન્યતા પ્રવર્તે છે અને તેથી છ એક માસ જેટલો સમય વિદ્યાર્થીઓ શાળામાં ન આવે; અને શ્રેણી ૧૧ના વર્ગો મોડાં પરિણામોને કારણે કે અન્ય કારણોસર જુલાઈ, ઓગસ્ટ સુધી શરૂ ન થાય એ કેવો અકસ્મત વ્યય ગણાય? વિદ્યાર્થી જીવનના અગત્યના વર્ષોમાં જ્યારે ખૂબજ મેળવવું જોઈએ એવો અભ્યાસનો ગાળો દુકાળની માફક પસાર થાય અને એ સ્વાભાવિક હોય તેમ આપણે સ્વીકારી લઈએ છીએ. ઘણા વાલીઓને પણ આ માટે અકળામણુ તો થતી જ હશે તેમ માનું છું.

શ્રેણી ૮ અને ૯માં પણ પરીક્ષા પહેલાના કેટલાંક દિવસો શાળામાં ન આવવું અને પરીક્ષા પછી પણ એક દિવસ 'આરામ' સાહજક લાગે છે. આ મનોવૃત્તિને જરાપણ પ્રોત્સાહન ન મળવું જોઈએ એમ અમે ચોક્કસપણે માનીએ છીએ. અને મને વધુ આનંદ એટલા માટે છે કે ઘણાં વાલીઓ પણ આ વૃત્તિ પસંદ નથી કરતાં. પરીક્ષાના દિવસોમાં તૈયારી માટે વધુ વાંચવું તે વૃત્તિ જ ખોટી છે. નિયમિત રીતે અભ્યાસ કરનારને પરીક્ષાનો ડર પણ નથી હોતો અને આ દિવસોમાં પોતાની સ્વાભાવિક પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થી ચાલુ રાખી શકે છે. પરીક્ષાની સભાનતા અને 'હાઉ' પણ નિયમિત અભ્યાસ કરનારને નથી જણાતાં

ખીજ એક બાબત પર પણ ધ્યાન દેવું જરૂરી માનું છું-અને તે નૈતિક હિંમતનો અભાવ. પોતાને યોગ્ય લાગતું હોવા છતાં નૈતિક હિંમતના અભાવે શાળામાં આવવું જોઈએ તેમ માનનાર બાળક આવતું નથી ઘણાં બધા વિદ્યાર્થીઓ ન આવ્યા હોય અને હું જાઉં તો કેવું લાગે તે વિચારે કેટલાંક બાળકો શાળાએ નથી આવતાં. નાની દેખાતી બાબત હોવા છતાં નૈતિક હિંમતની તાકાત તેણે જીવનમાં આગળ પધવું હશે તો બતાવવી જ પડશે. અત્યારથી જો ટોળાશાહી, દબાણોને વશ નહીં થવાનું તે ન શીખે તો જીવનમાં તે આગળ નહીં વધી શકે.

શાળા બંધ ન હોય તે એક પણ દિવસ હું ગેરહાજર નહીં રહું તેવી દૃઢ પ્રતિજ્ઞા પાળનાર ઘણાં વિદ્યાર્થીઓ મેં જોયા છે અને તેમને જીવનમાં સફળ થયેલાં પ્રસન્ન મનથી મેં નિહાળ્યા છે. વાલીઓને પોતાના બાળકની બાબતમાં તે શાળામાં નિયમિત હાજરી આપે તેની સાવચેતી રાખવા વિનંતી.

દિનુભાઈના વંદન

મારી શાળા, મારી દષ્ટિએ

જન્મરૂપી ગિરિ પર જેતું ઉદ્દગમસ્થાન છે તે ક્ષણભંગુર જીવનનો જલપ્રવાહ સંસારધારાના વિશાળ પટ પરથી વહીને મૃત્યુરૂપી ઉદ્દિમાં વિલીન થઈ જાય છે. જીવનના ટૂંકા ગાળામાં માનવ અનેક અભિલાષાઓ સેવે છે, પરંતુ તે ત્યારે જ શક્ય બને છે કે જ્યારે વ્યક્તિ તેનાં વિદ્યાર્થીકાળથી જ તે માટે પ્રયત્નશીલ બને. તેમાંય વળી અમારી શારદામંદિર શાળા, જેતું વાતાવરણ, તેનાં જેવા આદરણીય શિક્ષકો મળે તો સોનામાં સુગંધ ભળ્યા જેવી પરિસ્થિતિ સર્જાય!

શાળામાં આવતાં જ પ્રાર્થના થાય, જ્યાં સંપ અને એકતાનાં સંસ્કારોનું સિચન થાય છે અને તેમાંય જ્યારે શિક્ષકો અવનવી વાતો કહે છે ત્યારે તો અમે આશ્ચર્યમાં ગરકાવ થઈ જઈએ છીએ. આમ અમારું સામાન્યજ્ઞાન વધે છે.

શારદામંદિરમાં દરેક શિક્ષક પોતાના વિષયમાં નિપુણ હોય છે તે વિદ્યાર્થીઓ સાથે ગમ્મત દ્વારા, હળવાશથી આગવી છટામાં પોતાનું જ્ઞાન પીરસે છે, જે વિદ્યાર્થીનાં મગજમાં બહુ સહેલાઈથી પહોંચી જાય છે. આ સાથે ખીજ ઘણી પ્રવૃત્તિઓ પણ અહીં ચાલે છે. ગુજરાત રાજ્ય તથા અન્ય સંસ્થાઓ તરફથી થતી હરિશર્મણો, કસોટીઓ પરીક્ષાઓ વિગેરેમાં ભાગ લેવા શાળામાંથી અમને પ્રોત્સાહન મળે છે. આજનો યુગ વિજ્ઞાનનો યુગ છે, તેથી કેમ્પ્યુટર વર્ગો પણ અમારી શાળામાં ચાલે છે. અને અમને યુગ સાથે કદમ મિલાવવામાં ઘણી મદદ કરે છે, વ્યક્તિગત વિકાસ માટે અનેક લલિતકળાઓ જેવી કે સંગીત, ગરબા, નાટક, વક્રત્વ રમતગમત, લેખન જેવા ક્ષેત્રોમાં પણ વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન અને માર્ગદર્શન મળે છે. ભરત રાવળ ૯૬

બાલમંદિર

તા. ૨૮-૧-૮૫ અને ૩૧-૧-૮૫ ના રોજ ચિત્ર તથા સુલેખન હરિકાંઈ યોજવામાં આવી હતી. તેનું પરિણામ નીચે પ્રમાણે છે.

ટુકડી : ચિત્ર

- ,, ૧ ૧, ઋત્વિક દવે ૨, નેહલ શાહ ૩, દિપલ મકવાણા
- ,, ૨ ૧, ડેનિશ શાહ ૨, ભૌમિક ઠક્કર ૩, ધવલ વસા
- ,, ૩ ૧, ચિંતલ શાહ ૨, સુમના અવેરી ૩, હાર્દિક શાહ
- ,, ૪ ૧, અંતરા દેસાઈ ૨, મિહિર પારેખ ૩, ઋતા પટેલ
- ,, ૫ ૧, નિરાલી મોદી ૨, ત્રુપૂર પંડયા ૩, કૌલિન પટેલ
- ,, ૬ ૧, ફૈરમ શાહ ૨, પ્રાચી વ. પટેલ ૩, શતધા ત્રિવેદી

ટુકડી : સુલેખન

- ,, ૧ ૧, નંદિત રાજ ૨, ઋત્વિક દવે ૩, ડિમ્પી શાહ
- ,, ૨ ૧, નિપાંજલી શાહ ૨, નિરવ શાહ ૩, ઝરણાં શાહ
- ,, ૩ ૧, હાર્દિક શાહ ૨, આદિત્ય શાહ ૩, હેમાલી ગાંધી
- ,, ૪ ૧, અંતરા દેસાઈ ૨, તેજસ ભગત ૩, ઉત્સવી મહેતા
- ,, ૫ ૧, ઋષિત શાહ ૨, પીંકી રાજ ૩, રોશની શાહ
- ,, ૬ ૧, ફૈરમ શાહ ૨, પ્રાચી વ. પટેલ ૩, પ્રાચી ની પટેલ

વિશાલાનો પ્રવાસ

તા. ૭-૨-૮૫ને ગુરૂવારના રોજ તાલીમ મંડળી ના બાળકો 'વિશાલા' ના પ્રવાસે જઈ આવ્યા. અહમ્ય ઉત્સાહથી ગણપતિની મૂર્તિના દર્શન કરી અંદર પ્રવેશ્યા. પ્રાચીન વાસણોનો અદ્ભૂત સંગ્રહ જોયો. દરેક ટુકડીના વર્ગશિક્ષકે બાળકોને ઉપયોગી માહિતી આપી. બાળકોએ રસપૂર્વક અવલોકન કર્યું. ચખ્ખરો, પાલખી, છાણાં, ચૂલો, સૂર્યકુંકર વિગેરે વિશેની વિગત જાણીને બાળકોએ વાતચીત દ્વારા પચાવી હોય તેવું લાગ્યું. કંપૂતળીનો ખેલ જોવાની મજા પડી. કુંભારનો ચાકડો ખૂબ જ કુતુહલથી જોયો, ત્યારબાદ બાળકો અંદર અંદર વાતો કરતાં સંભળાયા કે આપણે ઘેર માટલી છે તે અહિં બનાવે છે. કુદરતના સાનિધ્ય માં હિંચકા ખાધા, કૂદકા, ભૂસકા મારી ખૂબ રમ્યા. પડિયામાં ગરમ જલેબી ને બટાકા પૌઆનો નાસ્તો કર્યો. ઠંડી મળની છાશ પીને સૌ પાછા ફર્યા.

* તા. ૧૯-૧-૮૫ અને ૨૯-૧-૮૫ ના રોજ બાલમંદિર તથા તાલીમ મંડળીનાં બાળકો વાસણા ઉમના પ્રવાસે જઈ આવ્યા.

* તા. ૮-૨-૮૫ના રોજ બાલમંદિર ના અને બ વિભાગનાં બાળકો ગાંધીનગર અને કાંકરિયા પ્રાણીસંગ્રહાલયનાં પ્રવાસે જઈ આવ્યાં

જ્યોત્સ્નાબેન શોધન

શિશુમંદિર

ઘોળકા પ્રવાસ

બન્યુઆરીની તા. ૨૦, રવિવારે ૮-૦૦ વાગે ઘોરણ ૧ ના ૧૧૯ બાળકો ઘોળકાના પ્રવાસે જઈ આવ્યા બસમાં બેસતા જ બાળકોનો પ્રવાસમાં જવાનો થનગનાટ વધી ગયો અને 'શારદામંદિર કી જય' ના મીઠા અવાજથી શિયાળાની ગુલાબી ઠંડીની સવારનું વાતાવરણ ગાળી ઊડ્યું.

બાળકો બસમાં ગીતો ગાતાં ગાતાં 'કલીકુંડ' પહોંચ્યા ઘોળકાના પાદરમાં 'કલીકુંડ' પાર્શ્વનાથનું ખૂબ જ અદ્ભૂત અને ભવ્ય દેરાસર છે. ત્યાં ભગવાનનાં દર્શન કર્યાં. ત્યાંથી બમફળની વાડીમાં ગયાં ત્યાં શ્રી દિનુભાઈએ બાળકોને વાડીમાં શું શું વાવેલું છે તે જણાવ્યું અને કોઈ ચીજને અડવું નહિ તેની સૂચના આપી. અગાઉથી બાળકો માટે બમફળ ટામેટાં ટોપલામાં તૈયાર રાખ્યા હતા તે બાળકોએ ખાધા ત્યાર પછી અમે પાસે આવેલી 'અશોકવાડી' માં ગયા તે ખૂબ જ સુંદર, સ્વચ્છ મેદાનવાળી વિશાળ વાડી હતી. ત્યાં છોકરાઓએ જાતેજ બમફળ તોડીને મીઠાં બમફળ પેટ ભરીને ખાધાં, ખૂબ રમ્યાં અને છેલ્લે કૂવાનું મીઠું પાણી પી 'કલીકુંડ' આવ્યાં ત્યાં શીરો, પૂરી, મગ, ભાત, દાળ, પાપડનું ભોજન લીધું. દેરાસરમાં જઈ ભગવાન ના ગીતો ગાયા પછી ધર્મશાળામાં જઈ બાળકોએ વાર્તા, સીમીકીનો કાર્યક્રમ માણ્યો.

દિવસભરનો પ્રવાસનો થાક ભેગો કરી 'શારદામંદિર કી જય' ના અવાજથી ઘોળકાના પાદરને ગળવી આનંદથી અને ભણવામાં આવતાં 'વાડી' વિષે જે પ્રત્યક્ષ જોવા અને નવું જાણવાનું મળ્યું, તેના આનંદ સાથે ૫-૩૦ વાગે શાળામાં સૌ પાછા ફર્યા.

સાળંગપુર વેળાવહરનો પ્રવાસ

બન્યુઆરીની ૨૬ અને ૨૭ મીએ ઘોરણ ચોથાના બાળકો સાળંગપુર અને વેળાવહરના અભયારણ્યના પ્રવાસે જઈ આવ્યાં સાળંગપુરમાં સહજાનંદ સ્વામીએ સ્થાપેલ સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયનું ભવ્ય મંદિર છે, અને ભૂત, પ્રેત વગેરેનો વળગાડ દૂર કરનાર કબૂત્ર ભંજન હનુમાનજીનું મંદિર છે. ૨૬મીએ આ બંને મંદિર જોયા.

બીજે દિવસે સવારે વહેલા ઊઠીને વેળાવહરના હરણ-અભયારણ્ય જોવા ઉપડ્યાં. ગુજરાત સરકારે જે અભયારણ્યે શરૂ કર્યાં છે. એમાનું આ એક સુંદર સ્થળ છે. ત્યાં જઈને અમે હરણના ટોળેટોળા જોયા મૂંગા અને નિર્દોષ પ્રાણીઓને મુક્ત રીતે ચરતાં અને દોડતાં જોયાં. અહીંયા ફક્ત કાળિયાર [હરણ] છે. તેમની સંખ્યા લગભગ ૨૨૦૦ છે. નીડર પછે હરવા ફરવા અને ચરવા માટે સરકારે ૪૪ એકર જમીન ફાજલ રાખી છે. બાળકોએ ઉલ્લાસથી આ પ્રાણીઓ અને જંગલનાં દર્શન કર્યાં. બે દિવસનો પ્રવાસ કરીને સૌ સુખરૂપ અમદાવાદ આવી ગયાં કુમુનભાઈ શાહ

વિનયમંદિર

શ્રેણી ૮ અને ૯નાં બઢતીના નિયમોની માહિતી

- * વર્ષ દરમ્યાન વાર્ષિક પરીક્ષા સહિત ત્રણ પરીક્ષાઓ લેવામાં આવશે.
- * વાર્ષિક પરીક્ષા સામાન્યતઃ એપ્રિલ માસમાં લેવાશે.
- * વર્ગ-બઢતી માટે દરેક સૈદ્ધાંતિક વિષયના ગુણની ટકાવારીનું વર્ગીકરણ નીચે પ્રમાણે રાખવામાં આવે છે.
  - (૧) વાર્ષિક પરીક્ષા ૮૦ ગુણ
  - (૨) પ્રથમ કસોટી ૫૦ ગુણ
  - (૩) દ્વિતીય કસોટી ૫૦ ગુણ
  - (૪) વાર્ષિક કાર્ય ૨૦ ગુણ એમ કુલ ગુણ ૨૦૦ દરેક વિષયમાં પાસ થવા માટે ૨૦૦ ગુણમાંથી ૭૦ ગુણ (૩૫%) મેળવવાનાં રહેશે.
- * એકંદરે ૩૫%થી વધુ ટકા ગુણ મેળવનારને દરેક ટકા ફીઠ એક ગુણ અને વધુમાં વધુ ૧૫ ગુણની મર્યાદામાં રહીને પાસ થવા માટે પૂરતાં જ ગુણ આપવામાં આવશે આવો લાભ એકથી વધુ વિષયોમાં આપવામાં આવશે.
- * વર્ગ બઢતી માટે ઓછામાં ઓછા ૨૦% ગુણ મેળવેલાં હોવા જોઈએ, પરંતુ એકંદરે ૬૦% કે તેથી વધુ ગુણ મેળવનાર વિદ્યાર્થીને કોઈ એક વિષયમાં ૨૦%થી ઓછા ગુણ હોય તો પણ તેને ધો. ૮માંથી ૯માં વર્ગબઢતી આપવામાં આવશે.
- * આકસ્મિક કારણસર માંદગીનાં સંજોગોમાં પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થીઓ બાબત નીચે મુજબ નિર્ણય લેવાશે.
  - (અ) જો કોઈ વિદ્યાર્થી એક પરીક્ષામાં સમગ્રરીતે ગેરહાજર રહેશે તો તેણે આપેલી અન્ય પરીક્ષામાં મેળવેલ ગુણને ટકામાં રૂપાંતર કરી ગેરહાજર રહેલા ટેસ્ટના ગુણ ગણી નિયમ પ્રમાણે વર્ગબઢતીને લાયક ગણવામાં આવશે.
  - (બ) હાજરીનાં દિવસોની પૂર્તતા કરવાની સત્તા જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની રહેશે.
  - (ક) જો કોઈ વિદ્યાર્થી એક કે વધુ વિષયમાં ગેરહાજર હોય તો તે અગાઉ આપેલી પરીક્ષાના ગુણને ટકાવારીમાં રૂપાંતર કરી તે મુજબ ગેરહાજર રહેલા વિષયોમાં ગુણની ગણતરી કરાશે.

શ્રેણી ૧૧માં નાપાસ થનારની રીટેસ્ટ લેવાતી નથી કોઈપણ ધોરણમાં રીટેસ્ટ લેવાતી નથી.

દેવેન્દ્રભાઈ ઠાકર

Work While You Work

“રાજુ, તું રેડિયો લાવ્યો છે ને ?...સાચવીને બેગ ખોલીને સ્કૅર સાંભળી લે ને !”

“ના, ના, ચાલુ વર્ગે તે રેડિયો સાંભળાતો હશે ? બેન રેડિયો જ લઈ લે ને !”

“નહીં લે હવે ધીરેથી સાંભળી લે ને !” “હવે બેન જાણી જાય તો પછી મારો જ રેડિયો જપ્ત થાય ને ! તું ય ખરો છે હોં !”

“પણ બેન, તો આગળ ઊભા ઊભા લણાવે છે. એમને કેવી રીતે ખબર પડવાની છે !” ને એમ હિંમત કરી રાજુએ ગભરાતાં ગભરાતાં ધીરેથી બેગ ખોલી રેડિયો ચાલુ કર્યો ને ધ્યાનથી જ્યાં સ્કૅર સાંભળવા ગયો ત્યાં જ થોડીક ખીક, થોડો ગભરાટ, ને થોડા બે-ધ્યાનમાં રેડિયો અચાનક મોટો થઈ ગયો ને વર્ગમાં રાજુ રેડિયો લાવ્યો છે તેની જાણ સૌને થઈ, વર્ગ શિક્ષકે રેડિયો લઈ લીધો ને ઓફીસમાં મોકલી આપ્યો.

રીસેસ પડતાં જ રાજુ આવ્યો, “બેન, મારો રેડિયો આપો ને !” ને મેં તેને પૂછ્યું, “તું રેડિયો લાવ્યો છે તે તારી મમ્મીને ખબર છે ?” ને રાજુએ હા કહી, ત્યારે મને થયું. કે આમાં રાજુને કંઈ કહેવા કરતાં તેનાં મમ્મી સાથે વાત કરવી જ વધુ યોગ્ય છે ને તેથી મેં તેને કહ્યું, “કાલે મમ્મીને કહેજે, મને મળીને તારો રેડિયો લઈ જાય,” હકીકતમાં મારે રાજુની મમ્મી સાથે વિચાર-વિનિમય કરવો હતો.

છેલ્લાં કેટલાક વર્ષોથી રમતનું મહત્વ લણતર બેટલું જ વધ્યું છે, અને તેથી ટીવી અને રેડિયો પર વારંવાર આ રમતોનાં કાર્યક્રમો રજૂ થાય છે, વ્યક્તિનાં સર્વાંગી વિકાસ માટે તે આવકાર્ય તો છે જ છતાં તેનો જ્યારે અતિરેક થાય છે. વિવેક ચૂકાય છે. ત્યારે તેની અસર વિદ્યાર્થીઓનાં લણતર સુધી પહોંચે છે, તે એટલે સુધી કે ટી.વી. પર મેચ જોવા બાળક માંદગીનાં કારણ હેઠળ ગેરહાજર રહે વર્ગમાં રેડિયો લાવી ચાલુ વર્ગે સ્કૅર સાંભળે. પોતં તો વર્ગમાં ધ્યાન ન જ આપી શકે પણ ખીજા વિદ્યાર્થીઓને પણ મુશ્કેલી ઊભી કરે ને આખાય વર્ગને ખલેલ પહોંચાડે શરૂઆતનાં ધોરણોમાં પણ લણતરમાં આની અસર થવા માંડી છે.

બાળક ક્યારેક જાદુ કરે ને શાળાએ રેડિયો લઈ જવા માટે માને ખૂબ વિનવે ત્યારે લાગણી અને પ્રેમ શિસ્તની વચ્ચે આવીને ઊભા રહે છે છતાં બાળકના શ્રેય માટે જો વાલી અને શાળા બંને પક્ષે શિસ્તનો એક સરખો જ આગ્રહ રખાય અને બંનેના સહકારથી એ ઊગતી પેઢીને

“Work while you work and Play while you Play” નું સૂત્ર જીવનમાં વણી લેવાનું શીખવીએ તો !

ઉર્મિલા શાહ

માનવી અને મહત્વાકાંક્ષા

માનવીમાં મહત્વાકાંક્ષા એ તેની પ્રગતિ માટેની મુખ્ય ચાવી છે, અને તેને કારણે તે વધુને વધુ સિદ્ધિ હાંસલ કરવા માટે સતત પ્રયત્ન કરતો રહે છે અને કંઈક આવી મહત્વાકાંક્ષા સાથે અમે ધોરણ ૮ની પ્રખરતા શોધ કસોટી આપી અને સદ્ભાગ્યે તેમાં સિદ્ધિ હાંસલ કરી. એનાથી પણ વધુ આનંદની વાત તો એ છે કે અમારા એ પ્રગતિનાં પંથે પ્રયાણમાં પ્રોત્સાહિત કરવા અમારામાં નવો રસ જાગૃત કરવા માટે ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તરફથી તા. ૧૧,૧૨, અને ૧૩મી ફેબ્રુઆરીનાં રોજ શ્રેયસ ફાઉન્ડેશનમાં એક સરસ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું.

તા. ૧૧મીનાં રોજ ગુજરાત રાજ્યનાં શિક્ષણ સચિવ શ્રી કે. પી. યાજ્ઞિકનાં હસ્તે અમને ઈનામ આપી અમને બિરાદવામાં આવ્યા. આ પ્રસંગે પ્રો. પી સી. વૈદ્ય, ડૉ. જ્યાએન પટેલ, પ્રો. આર. એસ. ત્રિવેદીનાં પ્રવચનોએ અમને ખૂબ પ્રોત્સાહિત કર્યા ત્યાર પછી ગણિત વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી અને સમાજશાસ્ત્રના વિદ્વાનો જેવા કે પ્રો. અરૂણ વૈદ્ય, ફાધર પિન્ટો, દિનકર ત્રિવેદી વી.ના પ્રવચનો સાંભળવાને અમને લાલ મળ્યો, જેનાથી અમને ઘણું જ્ઞાન મળ્યું કોમ્યુનીટી સાયન્સ સેન્ટર, ફીઝીકલ રીસર્ચ લેબોરેટરીની મુલાકાત, પક્ષીદર્શન, શ્રેયસ મ્યુઝિયમ વિ. અનેક કારણે અમારાં જ્ઞાનની સીમાની ક્ષિતિએ વિકસી, પણ તે સાથે આ કાર્યક્રમનાં પરપાક રૂપે એક હકીકત અમારા હૃદયમાં જડાઈ ગઈ ને તે એજ કે માણસ ગમેતેવી સિદ્ધિ હાંસલ કરી શકે તેમ છે જો તેનામાં તે સિદ્ધિ હાંસલ કરવા માટેની મહત્વાકાંક્ષા હોય તો. યોગ્ય માર્ગદર્શન મળે અને જીવનની એક પણ પળ બગાડ્યાં વીના જો વિદ્યાર્થી જીવનમાં જ્યાં કંઈ, જે કંઈ જુએ તેમાંથી કંઈને કંઈ ગ્રહણ કરવાની શક્તિ કેળવે તો તે તેની ધારેલી સિદ્ધિ જરૂર હાંસલ કરી શકે છે. આ માટે સમાપનનાં દિવસે ડૉ. દાઉદભાઈ ઘાંચી અને ટેકનીકલ એજ્યુકેશનના ડાયરેક્ટર શ્રી કુમટાએ પ્રેરક પ્રવચન કરતાં સાચું કહ્યું કે,

“Genius is ninety nine Percent Perspiration and one Percent inspiration”

નેહા આવેસી ૯ જ જ્યોતિ આરોહ ૯ જ

શ્રદ્ધાંજલી

આ સંસ્થાના આચાર્ય શ્રી સ્વ. વસ્તુભાઈ દવેના ધર્મપત્ની પૂ. રેવાબેનના અવસાનની નોંધ લેતા અમે દુઃખ અનુભવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઈશ્વર પરમ શાંતિ આપે તેવી પ્રાર્થના.

“વિજ્ઞાનને પૂરેપૂરું સમજવું હોય તો અનેક શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરવાની આવશ્યકતા છે” રવિન્દ્રનાથ ટાગોર
કેડીલા લેબોરેટરીઝના સૌજન્યથી....

તંત્રી, મુદ્રક, પ્રકાશક : દિનુસાઇ દ. દવે. આચાર્ય અને નિયામક, શારદામંદિર. નવા શારદામંદિર રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭
મુદ્રક સ્થળ : વિકાસ મુદ્રણાલય, વિકાસનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭. ટે. નં. ૪૧૨૭૮૮.

ચાવીને કેમ ફેરવીશું ?

એક વખત કાંટા વચ્ચે ખીલેલા અને સુગંધથી ભરેલાં સુંદર મળનાં તાબાં ગુલાબનાં પુષ્પો ચૂટતાં માણસને પુષ્પે હસતાં હસતાં પૂછ્યું.

“રે માનવ! તું જ્યારે અમારા છોડ પાસે આવે છે ત્યારે મનોહર પુષ્પોને ચૂંટી લે છે અને કાંટાઓને રહેવા દે છે, પરંતુ તું માનવીની પાસે જાય છે ત્યારે તેના ગુલાબ જેવા ગુણો છોડી દે છે અને કાંટા જેવા દોષો જ ચૂંટી લે છે, ગ્રહણ કરે છે તેનું શું કારણ છે ?”

ત્યારથી આજ સુધી ગુલાબના તે પુષ્પનાં સવાલને જવાબ માનવી સાચી રીતે આપી શક્યો નથી, અને તેની રીત પણ બદલી શક્યો નથી.

દરેકમાં ગુણ અને દોષ હોવાનાં, સિદ્ધાંતો બે બાજુની જેમ આંખ જેવું જુએ તેવું મન વિચારે. મન જેવું વિચારે તેવું શરીર વર્તન કરે, જેવું વર્તન તેવું ક્ષણ મળે, આપણે જો સારું જોઈએ, સારું ગ્રહણ કરીએ તો આનંદ પામીએ. સારું મેળવીને વર્તનમાં મૂકવાથી સુખી થઈએ, ગુણિયલ થઈએ

ખરાબ જોઈએ તો ગુસ્સો ચડે, ગુસ્સો કરતાં કરતાં ચીડિયા બની જવાય, દુઃખી થવાય, આનંદ ખોવાઈ જાય. દરેક વસ્તુ અને વ્યક્તિમાંથી જો સારું સારું જોઈએ અને ગ્રહણ કરીએ વિચારીએ ને એ પ્રમાણે વર્તીએ તો મહાન થઈએ.

દષ્ટિ તો એક ચાવી જ છે. સહેજ સવળી ફેરવો તો સુખના બારણાં ખુલી જાય. સહેજ અવળી ફેરવો તો સુખનાં બારણાં બંધ થઈ જાય. આપણે કઈ તરફ ફેરવીશું?

સંકલન હિતૈષી ભટ્ટ ૭ બ

શ્રદ્ધાંજલિ

આ સંસ્થામાં શ્રેણી ૧૨માં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થીની બેન નીપા સુતરીયાના અવસાનની નોંધ લેતાં અમે અત્યંત દુઃખ અનુભવીએ છીએ. માયાળુ અને વિનમ્ર બેન નીપાની યાદ અમે ભૂલી શકતા નથી. ઈશ્વર તેના આત્માને પરમ શાંતિ આપે તેવી પ્રાર્થના.

